

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **R. K.**
zastoupený advokátem JUDr. Václavem Stříbným
sídlem Ostrožná 233/40, 746 01 Opava

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2024, č. j. MZP/2024/250/2189, ve věci
určení odpadu

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 30. 9. 2024, č. j. MZP/2024/250/2189, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 29 280 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Václava Stříbného, sídlem Ostrožná 233/40, 746 01 Opava.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 24. 4. 2025 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „KÚ MSK“) ze dne 27. 6. 2024, č. j. MSK 84195/2023. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto podle § 4 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“) tak, že v případě 34 vozidel ve vlastnictví žalobce, která jsou specifikována ve výroku rozhodnutí, se jedná o odpad.
2. Po rekapitulaci předcházejícího řízení a specifikaci důvodů, proč má za to, že byla žaloba podána včas (tato otázka byla s konečnou platností vyřešena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2025, č. j. 10 As 163/2025-37), specifikoval žalobce žalobní body následovně.
3. Podle žalobce KÚ MSK v prvostupňovém rozhodnutí rozhodl, že 34 vozidel žalobce v Bílovci dovezených z Francie, jsou odpadem, resp. výrobkem s ukončenou životností. Žalobce však v odvolání namítl, že krátce před prvostupňovým rozhodnutím, dne 6. 6. 2024, provedl Městský úřad Bílovec kontrolu, při níž na daném místě se již ani jedno z předmětných vozidel nenacházelo. Přesto krajský úřad rozhodl, že se jedná o vozidla, která jsou na pozemcích umístěna v přítomném čase. To však vylučuje listina předložená žalobcem. Žalobce dále zdůraznil, že v odvolání uvedl, že předmětná vozidla byla určena k opravě, kterou chtěl realizovat a následně taktéž z velké části realizoval. Tato vozidla tudíž nebyla ve stavu, v němž jsou zachycena ve fotodokumentaci pořízené Městským úřadem Bílovec při kontrolní prohlídce dne 7. 4. 2022, popř. ve fotodokumentaci předané žalobcem uvedenému úřadu dne 14. 3. 2023. Žalobce tvrdí, že ke dni rozhodnutí KÚ MSK nebyl vlastníkem všech 34 vozidel, když některé z nich prodal. Přesto bylo rozhodnuto, že vlastníkem je. Žalobce dále připomněl, že již v odvolání proti rozhodnutí KÚ MSK namítl, že správní orgán pochybil, pokud vycházel při svém rozhodování ve věci z fotodokumentace starší 1 rok, protože tak vycházel ze stavu vozidel, v němž se ke dni rozhodnutí KÚ MSK nenacházela. Pro rozhodnutí správního orgánu přitom platí, že je rozhodující skutkový stav ke dni jeho vydání. Namítl, že krajský úřad měl provést ohledání vozidel, obzvláště, když tuto potřebu uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 8. 2. 2024.
4. Žalovaný však uvedeným námitkám v napadeném rozhodnutí nepřisvědčil; podle něj je dosavadní fotodokumentace pro rozhodnutí krajského úřadu dostatečná a krajský úřad ohledání vozidel provádět nemusel.
5. Dále žalobce namítl, že je nedostatečně určité prvostupňové rozhodnutí, když absentuje právní hodnocení věci podle zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností (dále jen „ZVUŽ“), což žalovaný nereflektoval.
6. V prvostupňovém rozhodnutí ani nebylo uvedeno, podle kterého ustanovení zákona o odpadech považuje KÚ MSK předmětná vozidla za odpad. Žalovaný neshledal relevantní

Shodu s prvopisem potvrzuje

rozdíl mezi dřívější právní úpravou podle zákona č. 185/2021 Sb. a nynější úpravou. Žalobce přitom tvrdil, že všechna vozidla jsou určena k opravě, za tímto účelem je pořídil, nemá v úmyslu se jich zbavit a jejich opravu provede. Stav poškozených vozidel nevylučuje, že je bude v budoucnu možné používat k původnímu účelu.

7. Žalobce dále namítl, že to, že poškozené vozidlo přechodně do provedení opravy není možno používat k původnímu účelu, nemůže zakládat jeho právní kvalifikaci coby odpad.
8. K argumentaci správních orgánů § 112 ZVUŽ žalobce podotkl, že toto ustanovení se týká povinností ve vztahu k celnímu úřadu či inspekci.
9. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Odkázal na vypořádání věci v napadeném rozhodnutí a doplnil, že retrospektivní posouzení charakteru věci jako odpadu je přípustné, pokud je doloženo relevantními důkazními prostředky a pokud existují důvody k tomu, aby byl stav věci posuzován ke konkrétnímu minulému okamžiku. V posuzovaném případě je retrospektivní přístup nejen logický, ale i nezbytný. Existující důkazní materiál svědčí o skutečnosti, že předmětná vozidla byla dlouhodobě ponechána ve stavu, který odpovídá charakteru odpadu podle § 4 odst. 1 zákona o odpadech. Bylo na žalobci, aby zákonnou domněnku, že se jedná o odpad, konkrétními důkazy vyvrátil. Žalovaný má za to, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Ztotožnil se s postupem KÚ MSK, který od místního ohledání upustil. K právnímu hodnocení věci žalovaný rekapituloval zákonné podmínky pro posouzení věci jako odpad podle § 4 zákona o odpadech. Polemika stran aplikace § 112 ZVUŽ nemá podle žalovaného přímý dopad na dané správní řízení.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal naplnění podmínek podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
11. Krajský soud má za to, že je na místě pro posouzení celé věci se zabývat nejprve podmínkami, za kterých se věc stává odpadem, se zaměřením na to, za jakých podmínek se odpadem stává silniční motorové vozidlo.
12. Podle § 4 odst. 1, 2 zákona o odpadech, odpad je *každá movitá věc*, které se osoba *zbavuje*, má *úmysl* nebo *povinnost* se jí zbavit. Má se za to, že osoba má *úmysl* zbavit se movité věci, pokud tuto věc *není možné používat k původnímu účelu*.
13. Podle § 3 odst. 1 písm. a) ZVUŽ se pro účely tohoto zákona rozumí *vybraným výrobkem* elektrozařízení, baterie nebo akumulátor, pneumatika nebo *vozidlo*. Vozidlem se přitom podle písm. j) téhož ustanovení rozumí silniční motorové vozidlo podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a *vozidlem s ukončenou životností* pak podle písm. k) téhož ustanovení *vozidlo, které se stalo odpadem*.
14. Z § 4 odst. 1 zákona o odpadech primárně plynou tři okruhy podmínek, za kterých je movitá věc odpadem; jednak, pokud se jí určitá osoba zbavuje, dále, pokud má úmysl se jí zbavit a nakonec, pokud má povinnost se jí zbavit.

Shodu s prvopisem potvrzuje

15. V projednávané věci byla zkoumána podmínka, zda osoba (žalobce) má úmysl se zbavit konkrétních movitých věcí (motorových vozidel).
16. Ustanovení § 4 odst. 2 zakotvuje vyvratitelnou domněnku, že osoba má v úmyslu se movité věci zbavit, není-li jí možno používat k původnímu účelu. Ve vztahu k projednávané věci to znamená, že bylo třeba při posuzování konkrétních vozidel zkoumat, zda to které vozidlo bylo či nebylo možno používat k původnímu účelu. Pokud ne, bylo nutno vozidlo posoudit jako odpad, tudíž se pak na takové vozidlo muselo podle ZVUŽ nahlížet jako na vozidlo s ukončenou životností.
17. Krajský soud se předně ztotožňuje s žalovaným stran výkladu pojmu odpad v tom smyslu, že jediná věc může v průběhu svého životního cyklu nabýt a pozbýt status odpadu i opakovaně. Právě uvedenou optikou je potřeba posoudit projednávanou věc. Znamená to totiž, že vozidlo, které již nemůže sloužit svému původnímu účelu, je odpadem. Může však dojít k tomu, že odpadem již není, je-li ho možno opětovně používat k původnímu účelu. Uvedené však nelze vykládat tak, že jakékoli vozidlo, které dočasně, krátkodobě, z důvodu náhlé poruchy, která jej neumožňuje užívat k provozu na pozemních komunikacích, je odpadem. Posouzení je totiž nutné učinit ve vztahu ke každému konkrétnímu vozidlu. Jiná situace bude u běžných dočasných závad na vozidlech, u kterých lze rozumně předpokládat po jejich opravě možnost jejich dalšího užívání k provozu na pozemních komunikacích, a jiná u vozidel, u kterých absentují základní součásti (motor, část karoserie atd.). Také u posledně jmenovaných však je nutno dbát na důkladné posouzení každého jednotlivého zkoumaného vozidla.
18. Žalobce má za to, že to, že poškozené vozidlo, které přechodně do provedení opravy není možno používat k původnímu účelu, nemůže zakládat jeho právní kvalifikaci coby odpad. Podle krajského soudu se však v tomto žalobce mýlí. V návaznosti na závěry uvedené v předchozím odstavci lze ze shora uvedené definice dovodit, že jestliže určité vozidlo, kterého byl žalobce vlastníkem, již nebylo možno používat k původnímu účelu, tedy k provozu na pozemních komunikacích, a to zpravidla z důvodu nesplnění základních technických požadavků na takový provoz, bylo možno jej považovat za odpad. To ovšem neznamená, že pokud by takové vozidlo bylo dáno do takového technického stavu, který by již zákonné podmínky pro provoz na pozemních komunikacích jako původního účelu vozidla splňoval, by nebylo možno do té doby „odpadní vozidlo“ opět považovat za vozidlo určené k provozu na pozemních komunikacích.
19. Obecně lze tedy v projednávané věci považovat za správný postup správních orgánů, které se v řízení podle § 4 odst. 4 zákona o odpadech zabývaly povahou jednotlivých vozidel. Správně přitom také v souladu se zákonnou úpravou i judikaturou požadovaly po žalobci prokázání u jednotlivých vozidel toho, že se v případě těchto vozidel o odpad nejedná, tedy že je možno je používat k původnímu účelu.
20. Nicméně, v projednávané věci je zcela zásadní to, že KÚ MSK ani žalovaný nerozhodovali retrospektivně, jak tvrdil žalovaný ve vyjádření k žalobě; KÚ MSK rozhodl svým rozhodnutím, že vozidla uvedená ve výroku *jsou* odpadem, tedy že jsou odpadem ke dni vydání rozhodnutí.

21. S tím ovšem úzce souvisí otázka rozsahu povinnosti zjišťování skutkového stavu zejména prvostupňovým správním orgánem ve smyslu § 3 správního řádu, tedy postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.
22. Krajský soud má shodně s žalobcem za to, že správní orgán prvního stupně této povinnosti nedostál a žalovaný pochybil, pokud jeho postup aproboval.
23. Jakkoli lze totiž v zásadě přisvědčit tomu, že žalobce v průběhu řízení před prvostupňovým orgánem nebyl (alespoň dle obsahu správního spisu) s to unést své důkazní břemeno stran tvrzení o záměru opravit předmětná vozidla tak, aby bylo možno je užít k původnímu účelu, nelze přehlédnout, že KÚ MSK vycházel ve svém rozhodnutí ze dne 27. 6. 2024 ze skutečností zjištěných primárně z fotodokumentace ze dne 14. 3. 2023, tedy více jak rok staré. Krajský úřad sice svůj postup na str. 19-20 svého rozhodnutí vysvětlil (přihlédl ke tvrzenému zdravotnímu stavu žalobce a měl za to, že by žalobce ohledání věcí obstruoval), nicméně takový postup nemůže krajský soud aprobovat.
24. Prvostupňový orgán totiž rezignoval na dostatečné a zcela konkrétní zjištění ve vztahu ke každému jednotlivému zkoumanému vozidlu, neboť, byť mohlo z původních podkladů vyplývat, že se u *některých* vozidel mohlo jednat o skutečné „vraky“, tedy vozidla, u nichž nebylo lze rozumně předpokládat jakoukoli možnost uvést vozidlo do stavu, který umožní jeho užívání k provozu na pozemních komunikacích, nebylo to možno u všech zkoumaných vozidel na odkladě neaktuálních podkladů a priori vyloučit.
25. Za této situace tak bylo zcela na místě, aby KÚ MSK přistoupil k opětovnému ohledání věcí (vozidel) na místě ve smyslu § 54 správního řádu, neboť zjevně pouze tímto způsobem mohly být zjištěny skutečnosti, o nichž by nebyly důvodné pochybnosti. Že tak měl prvostupňový správní orgán učinit, vyplývá již z běhu věcí, na které poukázal žalobce ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
26. Ve vztahu k žalobcem namítané skutečnosti, že ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí se na předmětném místě v Bílovci nenacházelo ani jedno z předmětných vozidel, je však zapotřebí uvést, že sama tato skutečnost ještě nevylučuje, aby správní orgán o těchto vozidlech i nadále mohl vést řízení o tom, zda se jedná o odpady ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o odpadech. V projednávané věci totiž není podstatné, kde se vozidla nacházejí, ale zda je žalobce i nadále jejich vlastníkem a v jakém jsou tato vozidla (technickém) stavu. Proto není důvodná ani námitka žalobce stran toho, že v prvostupňovém rozhodnutí bylo uvedeno, že se vozidla nacházejí na předmětných pozemcích v Bílovci, neboť uvedenou skutečností nemohl být žalobce nikterak dotčen na svých veřejných subjektivních právech s ohledem na předmět řízení, tj. řízení o tom, zda předmětná vozidla jsou odpadem.
27. Je tudíž samozřejmě nutné se za této situace ve vztahu ke každému jednotlivému vozidlu zabývat právě tím, zda je žalobce i nadále jejich vlastníkem, a pokud ano, zda v době rozhodování správního orgánu se jedná o vozidlo, které je z hlediska zákona o odpadech stále odpadem či nikoliv.
28. Krajský soud proto musí uzavřít, že KÚ MSK porušil svou povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a pokud z takto zjištěného skutkového stavu vycházel žalovaný při svém rozhodování, rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového Shodu s prvopisem potvrzuje

stavu. Jedná se o natolik závažnou vadu, pro kterou je nutné napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

29. Z uvedeného pohledu pozbývá smyslu se zabývat dalšími dílčími námitkami žalobce. Lze pouze na okraj uvést, že krajský soud neshledal zásadní pochybení KÚ MSK ani žalovaného co do aplikace jednotlivých hmotněprávních předpisů, jakož i postupu podle § 112 ZVUŽ. Správní orgány totiž vyžadovaly po žalobci zcela správně údaje nezbytné pro posouzení věci, čemuž nebrání to, že § 112 ZVUŽ primárně cílí k plnění povinností ve vztahu k celním orgánům či inspekce životního prostředí.

Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud tedy uzavírá, že s ohledem na uvedený nesprávný postup správního orgánu prvního stupně, potažmo žalovaného, byl naplněn důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Krajský soud tak napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s.
31. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, dále zaplacený soudní poplatek na návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1000 Kč a soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a dále náklady právního zastoupení advokátem, a to:

- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 4 620 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby,
 - 1) příprava a převzetí věci
 - 2) podání žaloby
 - 3) replika žalobce § 7, § 9 odst. 5
 - 4) podání kasační stížnosti vyhl. č. 177/1996 Sb. 18 480 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 450 Kč / úkon § 13 odst. 4
při shora uvedených úkonech právní pomoci vyhl. č. 177/1996 Sb. 1 800 Kč

Celkem včetně soudních poplatků

29 280 Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje

§ 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 9. října 2025

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje